

In onn da destin per la politica agrara

L'Uniun purila svizra s'exprima davart l'avegnir da l'agricultura svizra

DA MARTIN CABALZAR / FMR

■ **L'Uniun purila svizra declera l'onn 2020 sco onn da destin per l'agricultura svizra. Las iniziativa davart la protecziun da las plantas, il commerzi liber e la politica agrara 22+ vegnan ad occupar intensivamain las discussiuns publicas davart l'agricultura.** Las duas iniziativa davart il schurmetg da las plantas e da l'aua da baiver ch'han gia occupà l'onn passà la puraglia vegnan er ad occupar ils purs quest onn. Sin il manaschi da *Samuel Schwab* ha l'Uniun purila svizra demonstrà tge effect che l'approvaziun da la lescha da la protecziun da l'aua da baiver ha sin in manaschi da la tratga da portgs. Per Schwab datti apparentamain mo duas variantas: «U ch'jau reducesch mes dumber d'animals per la mesadad ni ch'jau desist dals pajaments directes. Tuts dus periclitescan il manaschi», uschia l'elevatur da portgs vers las medias. El na possia betg pli porscher posts da lavur ed el stoppia quintar cun grondas sperditas finanzialas. Per il mument na possia el dentant betg dir per tge varianta ch'el sa decidia la finala.

Millis da manaschis èn pertutgads

En la medema situaziun sco Schwab sajan millis da manaschis purils, ha ditg *Urs Schneider*, il directur substitut da l'UPS. L'uniun s'engaschia perquai per in dubel na. El sustegn l'iniziativa parlamentara dal cussegl dals chantuns. Quella soluziun saja meglra ch'ina cunterproposta perquai che l'iniziativa parlamentara persequiteschia in'optica integrala e lubechia ina transposiziun pli gronda. Schwab punctuescha en quest connex era che l'agricultura svizra saja ina pioniera tar la produziun ecologica e favuraivla als animals.

Tenor Schneider focussescha l'uniun purila perquai quest onn ses focus sin l'infurmaziun ed il dialog cun la populaziun: «Nus essan persvadids che l'augment da la produziun agrara e la savida diminuenta davart las cundiziuns da produziun èn in motiv essenzial da la malsegirezza actuala.» En la campagna da votaziun veglia l'uniun purila cumprovar che las duas iniziativa mettian en privel l'entira chadaina da creaziun da valor da l'agricultura svizra.

Ils consumers pon gia oz decider

«L'agricultura reflectescha adina dapli imaginaziuns idealisantas da nossa societad», ha ditg il directur designà da l'UPS *Martin Rufer*. Ils purs svizzers produceschian gia dapi lung temp quai ch'ils consumers giavischan e cumpran. «La Svizra pudess esser gia oz in 'pajais da bio' sche tut ils consumers cumprassan mo pli products da bio», uschia Rufer. I na saja betg la culpa da l'agricultura sche bio saja cun radund 10 pertschient anc mo

La politica agrara stat quest onn avant grondas sfidas.

FOTO M. HARTMANN

in martgà da nischa. Il bal saja pia tar ils consumers.

I saja dentant simplamain in fatg che la produziun da products indigens tschessia massivamain, entant che victualias convenziunalas vegnian importadas. Rufer deplorescha che las grondas stentas da puras e purs na chattian strusch l'attenziun meritada. En quest connex alleghescha el ch'ils meds sintetis cunter insectizits sajan sa reducids ils ultims 10 onns per 27 pertschient, quels da glyphosat schizunt per 55 pertschient. Nua che quai saja pussaivel prefereschian ils purs gia oz alternativs.

Mercosur e persistenza

Tar las discussiuns davart il commerzi liber stat cunzunt la cunvegna cun ils stadi sidamericans da Mercosur en il focus. L'uniun purila tema tranter auter che la lingua cotschna vegnia surmuntada cunzunt tar la concessiun en connex cun l'import da charn. Quai stettia en cuntradiziun cun las finamiras d'ina agricultura persistenta. I saja da quintar che la Svizra vegnia inundada sin fundament da questa cunvegna cun products d'import che vegnian producids sut cundiziuns miserablas e che n'hajan da far nagut cun persistenza, ha ditg il directur *Jacques Burgois*. Ins saja perquai sceptic vers las cunvegns, veglia dentant prender ina posiziun definitiva pir cur che la cunvegna definitiva saja avant maun. La UPS na saja a priori betg cunter la cunvegna da commerzi liber, ella na saja dentant betg pronta d'unfrir l'agricultura sin l'al-

for e nitrogen. «Nus spetg gain armas tuttina lungas tar las meto- das da produziun e nua che quai na saja betg garanti ina protecziun funcziun- nanta al cunfin.

Pretendi ina ligia unitara

En il decurs dal favrer spetgan ins il mesadi definitiv da la politica agrara 22+. La UPS beneventa il rom da finanza planisà per ils onns 2022 fin 2025 che munta a radund 13,915 milliardas. Tranter auter è prevì da reducir il quantum da cullem da 3 sin 2,5 per envernonta e hectara per uschia pudair reducir il quantum da fos-

for e nitrogen. «Nus chapin bain l'intenziun da questa idea, ina prescripziun unifurma fetschia dentant mo parzialmain senn en vista ad ina Svizra talmain multifara», di *Francis Egger*. Tut tenor consistenza dal terren e dal clima possia la situaziun esser differenta da regiun a regiun.

Il parsura da l'Uniun purila svizra *Markus Ritter* ha pledà en quest connex d'ina «quadratura dal rudè». Tenor el sto l'agricultura esser anc pli persistenta, resguardar dapli il bainesser dals animals, esser pli cumpetitiva ed adattada al martgà. «Igl è da quintar che quel spagat na vegn betg a reussir», di Ritter.

Avenir Suisse crititgescha ils privilegis creschents da l'agricultura svizra

La «fabrica da ponderaziuns» **Avenir Suisse crititgescha ina giada dapli la varietad nunsversavla da las subvenziuns agraras.** Per Avenir Suisse è «il lung register da privilegis che l'agricultura svizra giada» gia oz adina puspè ina spina en lur egl. Quai ha Avenir Suisse accentuà sco reacziun sin la conferenza da medias da l'Uniun purila svizra. Tenor Avenir Suisse èn ils custs che la publicità porta a favur da l'agricultura creschids massivamain dapi l'emprim'ediziun dal register da subvenziuns agraras da l'onn 2018 e quai per quatter pertschient sin annualmain

20,7 milliardas. Da quests custs stoppian ils pajataglias surpigliar 23 pertschient, ils consumers 18 pertschient ed ils ulteriurs 37 pertschient sajan custs a favur da l'ambient.

Las expensas supplementaras da 700 milliuns annualmain entaifer mo 16 mais sajan d'attribuir per gronda part als custs creschents a favur da l'ambient. Ed il facit d'Avenir Suisse: Parzialmain promovon las subvenziuns agraras in cumportament nuschaivel a l'ambient u ch'i na dat naginas sancziuns per tals cumportaments ecologicamain negativs.

■ TRAIS DUMONDAS A:

Thomas Roffler, parsura UPG

Thomas Roffler, tge manegia il parsura da l'Uniun purila grischuna dals rimprovers da l'Avenir Suisse che la politica agrara profiteschia d'adina dapli privilegis e saja caracterisada d'in spessom nunsurvesaivel da subvenziuns?

Thomas Roffler: Avenir Suisse n'ha betg registrà ch'il sistem da subvenziuns a l'agricultura è gia daditg vegni remplazzà da pajaments directes. Quels pajaments directes èn vegnids decidids dal parlament federal per indemnizar ina prestaziun da l'agricultura a favur da la publicità. Quai è gea stà il coc da la politica agrara 2017. Per part èn quai prestaziuns che van directamain en il martgà, per part dentant era per remunerar prestaziuns a favur da la communitad. Gest per las regiuns muntagnardas èn questas indemnizaziuns da muntada centrala. Questas contribuziuns n'èn era betg dispitaivlas tar la populaziun. A l'Avenir Suisse cussegliel jau perquai da s'infurmar endretg avant che pretender chaussas faussas.

Ils ultims onns è l'agricultura biologica vegnida sustegnida massivamain dal stadi. Tuttina munta la cumpart da la produziun biologica en Svizra anc adina mo a radund 10 pertschient da la produziun totala?

La produziun biologica sa sviluppescha parallelmain cun il cumportament dals consumers. La produziun biologica fa mo lu senn sche la dumonda per products biologics crescha era tar ils consumers. Perquai èsi impurtant da sviluppar il martgà da bio cuminaivlamain tranter producents e consumers. Ins po enconuscentamain vender in product mo sche quel è era dumandà sin il martgà. Ils consumers sezs han pia enta maun las mastrinas per promover dapli la produziun biologica. Cun 60 pertschient produziun da bio è il Grischun in pionier sin quest sectur.

Co giuditgescha il parsura dals purs grischuns l'avegnir da l'agricultura da muntogna en vista a la nova politica agrara 22+?

En il rom da la procedura da consultaziun ha l'Uniun purila grischuna inoltrà ina posiziun detagliada cun intginas propostas concretas per correcturas. Cun differents puncts n'essan nus betg stads cuntents, uschia cun las limitas maximalas e cun la furmaziun agricola. L'Uniun purila grischuna è perquai fitg spanegiada tge messadi che cusseglier federal *Guy Parmelin* vegn a preschentar il favrer per mauns dal parlament federal. En in discurs persunal cun Parmelin hai jau empruvà da persvader el per noss bassegns. Quant fitg e quant concret che quels vegnan uss a vegnir concretisads en il messadi da la politica agrara 22+ vegn dentant pir anc a sa mussar.